

Arbetslagslagen gäller inte för distriktsveterinärer!

Riksdagen beslutade för ett par år sedan att landets veterinära beredskapsverksamhet skulle utsättas för offentlig upphandling. Detta som svar på de krav om en privatisering av distriktsveterinärorganisationen som ViS drivit under ett tiotal år. Landsbyggsdepartementet och Jordbruksverket, som med alla medel motsätter sig en privatisering, fick uppdraget att utforma spelreglerna för denna upphandling. Detta har medfört att Jordbruksverket vunnit samtliga upphandlingar.

Frågan, som ingen annan än ViS har ställt sig eller försökt analysera, är varför Jordbruksverket vunnit alla dessa upphandlingar. Svaret på frågan är att Jordbruksverket har betydligt lägre kostnader för att bedriva beredskapsverksamhet än vad privata aktörer har. Följdfrågan är då hur de kan ha det? Svaret på denna fråga är att veterinärernas fackförening Sveriges Veterinärförbund, SVF, lagt sig platt för Jordbruksverket och skapat ett speciellt avtal med dem och ett helt annat med Svenskt Näringsliv som företrädare privata arbetsgivare. De privata arbetsgivarnas avtal innebär bl.a. att när en privatanställd veterinär har beredskap så noteras noga de tidpunkter då

arbete har utförts, t.ex. då veterinären tagit sig till arbetsplatsen eller behandlat akutfall. Detta för att på ett korrekt sätt ersätta arbetstagarerna och för att kunna kontrollera att arbetslagslagarna följs.

För de statligt anställda distriktsveterinärerna gäller helt andra villkor. Man använder inte längre termen beredskap utan kallar detta i stället för förtroendearbetslag, en term som förr hette oreglerad arbetslag. Förtroendearbetslag innebär att arbetstagarerna har fått förtroendet att själv välja när han eller hon vill förlägga sitt arbete – både i fråga om tid och plats – utifrån de krav som arbetslaggiverna ställer.

Arbetstagarerna som har förtroendearbetslag:

Arbetstagarerna som har träffat en särskildöverenskommelse med sin arbetslaggiver om förtroendearbetslag (4 kap. 14 § ALFA) Arbetstagarerna som med hänsyn till arbetslaggiver och anställning har verksledande eller därmed jämförbar anställning (4 kap. 29 § ALFA) Ledamot i Högsta domstolen, Regeringsrätten, hovrätt, kammarrätt, tingsrätt, förvaltningsrätt eller hyresnämnd, revisionssekreterare, regeringsrättssekreterare eller assessor och fiskal i hovrätt eller kammarrätt samt tingsfiskal och länsrättsfiskal (4 kap. 29 § ALFA) Åklagare och åklagaraspirant vid åklagarmyndighet

Forts. på sidan 2

- Föreningen Veterinärer i Sverige anser att utvecklingen av Sveriges veterinära verksamhet bäst främjas av sund konkurrens och att tillsynsverksamhet skall utövas av myndigheter som inte bedriver kommersiell verksamhet.
- Föreningen vill också ena alla landets veterinärer i en gemensam yrkesförening som inte är styrd av fackliga eller politiska intressen.

Distriktsveterinärmottagningen i Dingle blir privat

Distriktsveterinärernas mottagning i Dingle övergår i privat regi. Veterinärerna vid mottagningen har köpt verksamheten från och med årsskiftet.

Distriktsveterinärerna har mottagningar och filialer på omkring 100 platser från Tomelilla i söder till Kiruna i norr. Distriktsveterinärerna är en del av Jordbruksverket och är en garanti för att det

finns tillgång till veterinär service dygnet runt, året om i hela landet. Dessutom är Distriktsveterinärerna en operativ veterinärresurs vid utbrott av smittsam sjukdom.

Finns där Distriktsveterinärerna behövs

– Distriktsveterinärerna ska finnas där vi behövs för att garantera den veterinära servicen. Det innebär att vi kan behöva öppna mottag-

ningar där det finns luckor, eller att vi drar oss tillbaka där den privata marknaden säkrar tillgången på veterinära tjänster. Djurägarna i området kan känna sig trygga i att verksamheten i Dingle kommer att drivas vidare på ett bra sätt och vi har även tecknat ett femårigt avtal med mottagningen om att upprätthålla jour i området, säger Håkan

Forts. på sidan 2

Forts. från sid 1

Distriktsveterinärer (4 kap. 29 § ALFA)

Arbetstagare som normalt utför arbetet i hemmet eller annars under sådana förhållanden att det inte kan anses vara arbetsgivarens uppgift att vaka över hur arbetet är ordnat (4 kap. 29 § ALFA)

Arbetstagare som tillhör den lokala chefskretsen (9§ chefsavtalet för det statliga området)

Grupp av arbetstagare för vilka arbetsgivaren och den lokala arbetstagarorganisationen har träffat lokalt kollektivavtal om förtroendearbets-tid (1 kap. 4 § ALFA)

Att lyckas med att få distriktsveterinärer att tillhöra den exklusiva skara som tilläts ha förtroendearbets-tid är mycket fördelaktigt för Jordbruksverket. Facket, SVF, uppmanar ivrigt de privatanställda kollegorna att teckna lokala avtal där minsta arbetsmoment, som t.ex. att svara i telefon, skall noteras och ersättas av den private arbetsgivaren. De statligt anställda behöver däremot inte notera någonting därför att facket i detta fall gått med på att de kan få arbeta helt obegränsat under bl.a. sitt 63 timmar långa beredskapspass utan att några som helst hänsyn tas till vare sig dygns-vila eller säkerhet. Hur kan en fack-förening uppmana sina medlemmar till att sluta så olika avtal beroende på vilken arbetsgivare man har? Detta måste betraktas som mycket suspekt?

Orsaken till detta kan vara att man är medveten om att ekonomin för den statliga organisationen är så dålig att man är rädd för att den skall läggas ner om ytterligare kost-

nader tillkommer. Detta gör att arbetstagarna lojalt, utan att ställa några krav, ställer upp nästan gratis för att rädda kvar den statliga distriktsveterinärorganisationen vilket tydligen facket också ställer sig bakom. Orsaken till den dåliga ekonomi är att den statliga organisationen lider av kronisk undersysselsättning vilket gör att det inte har så stor betydelse om någon av distriktsveterinärerna är kompensationsledig. Å andra sidan är det p.g.a. undersysselsättningen nödvändigt att ha en omfattande jourverksamhet, (som finansieras med statliga medel). Under juren kommer man i kontakt med privata veterinärers kunder och kan då försöka att få dessa att i fortsättningen anlita den statliga organisationen. Att facket, SVF, går med på ett avtal där de anställda riskerar att utsättas för stora risker då dessa kan vara helt slutkörda men ändå tvingas köra bil långa sträckor är svårt att förstå. Trötthet ökar också riskerna vid hantering av djur. Skickligheten i att ställa diagnoser och att utföra behandlingar påverkas naturligtvis också. Att en statlig myndighet kan bära sig åt på detta sätt kan naturligtvis inte betraktas som något annat än skandalöst. Man bedrar både sina anställda och sina privata konkurrenter på detta sätt.

Frågor till EU

ViS beslutade därför att fråga EU, (DG Employment), om det var möjligt att sätta alla lagar om arbetstider ur spel genom att göra som Jordbruksverket gjort. Är det möjligt att en statligt anställd distriktsveterinär under en helg kan tillåtas att, utan att behöva någon vila, köra bil och utföra veterinära sysslor såsom operationer etc. Vi frågade om arbetsgivaren inte behöver registrera hur många timmar en distriktsveterinär har arbetat och hur dessa timmar fördelats över dygnet. Vi frågade också vad det var för vits med EU:s arbetstidslagar om ingen sådan registrering behövde ske. Till svar fick vi ett svårtytt och undvikande dokument varför vi svarade att vi inte var nöjda med detta svar från EU och spetsade till frågan och skickade med ett exempel på hur en helg kan se ut för en distriktsveterinär. I vårt exempel hade distriktsveterinären arbetat hela fredagen från kl. 08.00 och haft en jobbig helg med många jourfall vilket gjort att denne totalt arbetat 54 av de 63 timmarnas

helg beredskap. Denne distriktsveterinär hade naturligtvis varit helt utmattad och kan misstänkas utgöra en trafikfara vid bilkörning och inte heller lämpad som kirurg. Kunde det verkligen vara riktigt att det kan få gå till på detta sätt? Vi frågade också om det inte var tvingande för arbetsgivaren att se till så att kompensationsledigheten togs ut i direkt anslutning till beredskapen. Vi påstod att, p.g.a. bristande bemanning, de inte alltid kunde erbjuda arbetstagaren detta utan att det var vanligt att denne tvingades arbeta hela måndagen efter helgpasset.

Till vår förvåning visade det sig att det inte fanns några som helst bestämmelser som hindrade Jordbruksverket att bedriva sin verksamhet på detta sätt. Skrivelserna till EU och deras svar bifogas i detta ViS-blad.

Ledare i SVT

I en ledare i Svensk veterinärtidning, SVT, 2013 skriver ordföranden för Anställda Veterinärers Förening, AVF Fredrike Ritter bl.a. följande:

"Fackliga förtroendemän, akademikerföreningar - varför ska jag engagera mig? ..... Det är just på grund av alla dessa skäl som jag ska engagera mig. Hur kom annars semesterlagen, föräldradighetslagen, rätten till sjukpenning, åtta timmars arbetsdag m.m. till? Inte var det för att arbetsgivarna spontant införde dessa förmåner. Det berodde på ett aktivt arbete från fackens sida, arbetsgivare och fack kom överens om ett gemensamt regelverk. Utan aktiva inom facken som kämpade och utan arbetsgivarnas villighet att skapa bättre arbetsförhållanden hade det inte gått. Det var en samverkan.....Vi måste försöka få till kontinuerliga förändringar/förbättringar i arbetslivet för att balansen mellan skyldigheter och rättigheter ska upprätthållas. Vi får heller inte bara släppa på det vi redan har utan att reagera. Visar vi inte vad vi kan och vill så är det ingen annan som gör det. Vi kan kanske inte få igenom allt vi vill men vi måste försöka och vi måste samarbeta. Tillsammans kan vi ofta enas om något som skulle kunna ge bättre arbetsförhållanden."

Det skulle vara intressant att höra Fredrike Ritters, och AVF:s, synpunkter på ViS:s fråga till EU om arbetstider. Vad känner man till om Jordbruksverkets avtal och

Forts. från sid 1, Dingle.....

Henrikson, chef för Distriktsveterinärerna.

Försäljning på den öppna marknaden

Bakgrunden till försäljningen är att veterinärerna på mottagningen i Dingle visade intresse för att driva verksamheten i privat regi.

– Det finns ett riksdagsbeslut med innebörden att distriktsveterinär-mottagningar kan bjudas ut till försäljning om det finns önskemål hos personalen om att ta över verksamheten i privat regi. Vi kan då bjuda ut verksamheten till försäljning på den öppna marknaden och tar sedan ställning till de anbud som kommer in. I det här fallet kom det bara in ett anbud från ett företag som ägs av delar av den nuvarande personalen och som alltså fick köpa verksamheten, säger Jordbruksverkets stabschef Harald Svensson.

**PREMIÄR - NYTT
SAMARBETE**

Veterinär Huba Egyed

Huba är distriktsveterinär med egen praktik som kommer ha klinik hos MyOne Malmö fredagar & lördagar kl 12-17, med start 13 december.

Drop-in samt tidsbokning:

- Vaccinationer
- Tandbehandling
- Mindre sår & skador
- Kastrering m.m.

Ett nytt inslag i veterinärernas underbara värld.

om hur detta kommit till? Tycker man det är OK att förhandla bort något så viktigt som rätten till dygnsvila och veckovila? Förstår man vilka risker de anställda distriktsveterinärerna kan utsättas för under de långa beredskapspassen? Är man medveten om att Jordbruksverket infört begreppet "förtroendearbetstid" för att kunna minska sina utgifter i form av ersättning till de anställda för att därmed kunna konkurrera ut privata företagare i upphandlingen av beredskap?

I alla händelser kontrasterar Ritters ledare skarpt mot verkligheten och man har alla anledning att ställa just frågan; " Fackliga förtroendemän, akademikerföreningar - varför ska jag engagera mig??

(För övrigt är de exempel hon räknar upp lagar stiftade av Svea Rikes Riksdag!!)

Specialist efterlyses!

Det råder olika priser för specialistutbildning beroende på om man har medlemskap i Sveriges Veterinärförbund, SVF, eller inte. Om man inte är medlem i SVF

kostar specialistutbildningen mer. Detta har en stiftelse som heter Centrum för rättvisa noterat. Stiftelsen företräder enskilda som drabbats av statliga eller kommunala övertramp. Man tar inte betalt av sina klienter utan finansieras via gåvor och anslag. Man driver just nu fall som rör företagare som tvingats betala granskningsavgifter till fackförbund de inte har varit eller velat vara medlem i. Läs gärna mer om organisationen och de fall man driver på www.centrumforrattvisa.se. Stiftelsen skriver till ViS och menar att om en veterinär som inte är medlem i SVF tvingas betala mer för sin specialistutbildning kan det handla om föreningsfrihet d.v.s. rätten att inte bli missgynnad av staten för att man väljer att stå utanför en organisation. Stiftelsen måste ha ett namn på en veterinär som tvingats betala mer för sin specialistutbildning för att man inte varit medlem i SVF eller som tvingats att gå med i SVF för att få ner kostnaden för utbildningen om man skall kunna driva frågan. Hör av er till ViS om ni vill hjälpa till att få bort denna uppenbara orättvisa och därmed

hjälpa till att förbättra landets veterinärväsende.

Saxat ur en ledare i Svensk Veterinärtidning: "Varför gick du med i Sveriges Veterinärförbund?"

Ett självklart val – alla är väl med? Efter att funderat över fördelar och nackdelar talade det mesta för medlemskap? Tillgång till förbundets ansvarsförsäkring eller gruppörsäkring? Andra mera specifika skäl, t ex för att få lägre avgift för specialistexamen?"

Jordbruksverket

fortsätter ohämmat att expandera med inriktning på smådjursmottagningar. Det finns inte något riksdagsparti som öppet ställer sig bakom detta. Hur kan då detta få ske?

Distriktsveterinärerna öppnar i Haparanda

I november öppnar Distriktsveterinärerna en ny mottagning i Haparanda. Mottagningen blir en filial till Distriktsveterinärerna i Kalix, och kommer att ha öppet 1-2 dagar i veckan. Det skriver Jordbruksverket.

Till den nya mottagningen kan ägare av hundar, katter och övriga smådjur vända sig för att få hjälp med undersökningar, kastrationer, vaccinationer och avmaskning. Även bakteriologiska undersökningar av mjölkprover kommer också att kunna utföras. Avancerad utrustning som röntgen- och analysutrustning finns på mottagningen i Kalix, som blir första remissinstans vid behov.

- Det är mycket roligt och spännande att få starta upp i Haparanda. Där har länge funnits en efterfrågan på veterinära tjänster, säger Kerstin Vikman, regionchef för Distriktsveterinärerna.

Distriktsveterinärerna får tillgång till lokalerna den första november och räknar med att kunna vara igång i mitten av månaden.

Källa: Jordbruksverket

Veterinär på plats i Hagsta

Nu öppnar Distriktsveterinärerna en filial i Hagsta. En dag i veckan kan djurägare få hjälp av veterinär Eva-Maria Söderman.

- Det här var efterlängtat, det känns tryggt med en veterinär på hemorten, förklarar Åsa Lorestig, Axmarby.

Hennes katt har precis vaknat upp efter att ha fått en tumör borttagen i örat, och nu ska han transporteras hem i sin bur.

Varje torsdag eftermiddag och

Välkommen filial på plats. Åsa Lorestig har fått hjälp med sin katt av distriktsveterinär Eva-Maria Söderman

kväll kommer det att vara öppet i Hagsta. Under semesterperioden endast efter tidsbokning, men från och med augusti även under drop-in-timmar.

Distriktsveterinärerna i Valbo nappade direkt när lokalen i Hagsta erbjöds.

– Det bedömdes att det finns så mycket djur i området att det fanns skäl att öppna en filial i Hamrånge.

– För övrigt finns Distriktsveterinärerna även i Hudiksvall och Bollnäs med filial i Söderhamn, berättar Eva-Maria Söderman.

Hon informerar om sådant hon kan göra på plats; bedömningar av olika symptom, vaccinationer, kastrationer, id-märkningar, borttagning av tandsten, provtagningar och avlivningar. Man kan även få hemavlivning av sitt husdjur.

Ulrica Källström 026-15 93 00
ulrica.kallstrom@arbetarbladet.se

Veterinärer hedras av kommunen.

Veterinärerna CH och L Martinsen AB, har utsetts till Årets företagare 2012.

– Det känns jättebra. Vi har jobbat och slitit i många år. Vi började så smått hemma i huset 1982, säger Christopher Martinsen.

”Företaget är i dag ett av kommunens mest välkända varumärken. Med stor tillgänglighet, hög kunskap och väldigt god service har man byggt upp ett stort förtroende bland djurägare i vår region.

Detta, kombinerat med ny offensiv satsning och en stark tro på framtiden, har tilltalat kommunens Näringslivsråd. Detta råd som nu beslutat sig för att utmärkelsen ’Årets företagare i Bromölla kommun 2012’ ska tilldelas Lena och Christopher Martinsen.”

Så lyder motiveringen till varför veterinärfirman utses till Årets företagare. Företaget har varit nära att få utmärkelsen tidigare och att valet föll på Veterinärerna CH och L Martinsen AB denna gång beror till viss del på att firmen utökat sin verksamhet.

– En av anledningarna är att de valt att satsa och öppnat en filial i Bromölla, säger Per-Anders Green som är näringslivschef på Bromölla kommun och sitter med i Näringslivsrådet.

Den första utmärkelsen till Årets företagare i Bromölla delades ut 1985 då Erik Bryhagen på Bromölla Tryck AB prisades. Sedan dess har drygt 25 företagare ärats med priset. Ingen har fått det två gånger och det är ett medvetet val från Näringslivsrådets sida.

– Vi har en gyllene regel att det ska oerhört mycket till för att ett företag ska få priset mer än en gång, säger Per-Anders Green. Priset kommer att delas ut på Företagarnas afton i oktober. Kristianstadsbladet kommer i dagarna göra ett nedslag hos företaget.

Roger Bing

Inbjudan från temadagen.com

Bemötande och kommunikation med djurägare i svåra situationer Veterinärer, djurskyddsinspektörer, djurhälsopersonal, djurpolis möter i sitt dagliga arbete lika mycket människor som djur. Många upplever en kunskapsbrist i humanpsykologi och känner sig osäkra i bemötande och hantering i kommunikation med djurägare.

Välkommen till en interaktiv utbildnings- och temadag med högt i tak, onsdag, 5 mars, 2014, 08.30 - 16.30 i Stockholm, Gamla stan.

Våld och hot mot veterinärer, Johan Beck-Friis, leg veterinär, Informationschef vid Sveriges Veterinärförbund.

Polisens roll och arbetsuppgifter i djurskyddsärenden, Pernilla Markström, Inspektör/Gruppchef, Djurskyddsgruppen, Tillståndsenheten, Stockholms City polismästardistrikt.

Djurskyddsinspektörer kan räkna med minst ett obehagligt möte per dag! Henriette Bonde, Djurskyddsinspektör, Länsstyrelsen Skåne och vice ordförande Djurskyddsinspektörernas riksförening.

Bemötande och kommunikation, Lisa Kron Sabel, leg. psykolog Dessa frågeställningar och många fler kommer vi att belysa under denna fördjupningsdag.

Se bifogad fil för info, inbjudan, program och plats.

Anmälan/frågor görs enklast via telefon: 076-245 45 17 Robert Bohlinder, projektledare, mailanmälan robert@temadagen.se vänligen uppgive: datum på temadag, namn, mailadress, telefonnummer, faktureringsadress, specialkost samt övriga önskemål. Antalet platser är begränsat. Varmt välkommen!

Robert Bohlinder
www.temadagen.com
 076-245 45 17

Info från Svenskt Näringsliv

Svenskt Näringsliv bildades på våren 2001 och har på några år etablerats som den ledande företrädaren för praktiskt taget hela det svenska näringslivet. De 49 medlemsorganisationerna, arbetsgivarförbund och branschorganisationer, har sammantaget drygt 60 000 medlemsföretag med omkring 1,5 miljoner anställda.

Företag är primärt med i ett arbetsgivarförbund och/eller i en branschorganisation. Genom

detta blir de också medlemsföretag i Svenskt Näringsliv, vilket ger många fördelar. Bland annat får de, genom den konfliktfond som Svenskt Näringsliv byggt upp, ett skydd mot konfliktskador. De har också tillgång till kvalificerade experter inom många viktiga områden. Förbundens och Svenskt Näringslivs förhandlare arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft, säkra arbetsfred och lösa uppkomna tvister.

Svenskt Näringsliv är näringslivets ledande opinionsbildare. Vi arbetar uthålligt för att förverkliga de mål som en växande företaggarrörelse över hela landet formulerar. Svenskt Näringslivs vision är "Företagsamma människor och konkurrenskraftiga företag i gemenskap leder Sverige till ökat välstånd".

"De höjer sina vinstmarginaler" 26 DECEMBER 2013

Det säger elittrytaren Mads Hendeliowitz om det stora djursjukhusets behandlingsmetoder efter att ha fått en nota på 187 000 kronor för ett sjukt föl.

Mads Hendeliowitz på Segersta herrgård utanför Stockholm upptäckte att fölet Louboutin troligen drabbats av följsjuka i slutet av juni i år. Han åkte genast med henne till Strömsholms specialisthästsjukhus. Fölet fick stanna på sjukhuset flera dagar, blev nersövt vid fyra tillfällen och veterinärer gick in i hästens leder för att undersöka bakterierna. Det slutade med en nota på 187 000 kronor samt en rekommenderad efterbehandling till en kostnad av 40 000 kronor.

- I stället för att ge det här fölet antibiotika från början så tar de och odlar bakterier i leden, tar ut bakterier, väntar i 24 eller 48 timmar på prover, säger Mads Hendeliowitz till Expressen och är mycket kritisk till kostnader och

hur djurvården fungerar på flera av de stora veterinärklinikerna. Hendeliowitz säger till tidningen att han helt enkelt tror att de ska gå med livrem och selar, överbehandla och göra massor. Att det är riskbolag som investerar och vill höja sina vinstmarginaler.

Så kapade bolagen den svenska djurvården.

De utnyttjar sjuka husdjur för att tjäna miljoner.

Nu har riskkapitalbolagen slagit sig in i djurbranschen - samtidigt som kostnaderna för vården exploderat.

Resultat: höjda försäkringspremier för djurägarna.

- Det är två kapitalstarka aktörer som köpt upp flera stora enheter. Det blev ett väldigt dramatiskt förlopp, säger Maria Lundvall, generalsekreterare för Svensk djursjukvård.

Skylden med en förenklad teckning av en hund markerar var Djurdoktorn i Västerås ligger.

Men mottagningen som marknadsför sig som "en kompetent klinik i det lilla formatet" är numera långt ifrån det lokala självstyret.

Djurdoktorn är i stället det senaste förvärvet till ett av de två riskkapitalbolag - Fidelio Capital AB och Valedo Partners Fund II AB - som köpt upp nära 60 procent av den svenska djursjukvården de senaste två åren. Tillsammans äger de nu 81 djursjukhus och djurkliniker över hela landet. Intåget på marknaden har satt tydliga spår.

Både försäkringsbolagen Agria och Sveland, som enbart vänder sig till djurägare, har noterat att kostnaderna för veterinärbesök ökat explosionsartat.

Prisökning på 16 procent

Priset för en livmoderoperation, ett relativt vanligt ingrepp på djur, stiger normalt sett med cirka fem procent per år. Det senaste året har kostnaden ökat med 16 procent.

- Vi har sett under de sista två åren - och framför allt sista året - att kostnaderna ökat en hel del, säger Birger Lövgren, vd för Agria.

Samtidigt noterar båda försäkringsbolagen att det blir allt vanligare att djursjukhusen genomför fler undersökningar på varje djur.

- Vi ser att det är många fler olika typer av prover som tas i samband med att ett djur kommer in till veterinären, säger Anette Henriksson, vd för Sveland.

Fidelio Capital AB:s och Valedo Partners Fund II AB:s respektive dotterbolag, Djursjukhusgruppen och Evidensia, uppger båda två att deras mål är att skapa en så god och kvalitetsledande djurvård som möjligt.

Inga stora vinster än

Båda kedjorna erbjuder avancerad utrustning och specialistvård - och hittills är det inget av bolagen som gjort några stora vinster. Men det är ändå få personer som tror att deras syfte är något annat än att tjäna stora pengar.

- Det är klart att de ser att det finns en möjlighet att ta sig in och tjäna pengar i djursjukvården. Jag kan inte se någon annan anledning till att riskkapitalbolag går in i branschen, säger Anette Henriksen.

Och det är inga vanliga Svensson-liv styrelsemedlemmarna i de två riskkapitalbolagen lever.

Katarina Martinsson, 32, styrelsemedlem och ägare till Fidelio Capital AB hade ett överskott av kapital på drygt 74 miljoner kronor 2011. Hon äger fastigheter för nära fyra miljoner kronor och kör både en exklusiv Land Rover och en Audi.

Bolagets ordförande Ulf Lundahl bor i ett stort hus på Lidingö och har bland annat en Porsche och en Mercedes-Benz i garaget.

Även flera av styrelsemedlemmarna i Valedo Partners Fund II AB har miljoninkomster, kör påkostade bilar som Lexus, Porsche och Mercedes och kan tillbringa lediga stunder i sommarhus på attraktiva adresser på Västkusten eller i Stockholms skärgård.

Under tiden har djurägarna redan fått börja betala för riskkapitalisternas nya priser på djurklinikerna.

De rekordhöga veterinärkostnaderna har gjort att både Agria och Sveland i somras beslutade att höja försäkringspremien för sina medlemmar.

Svårt hänga med som kund

Sedan Fidelio Capital och Valedo klev in på marknaden har branschorganisationen Svensk djursjukvård följt utvecklingen noga. De ser inga direkta problem med att riskkapitalister tagit över mycket av ägarskapet - men de misstänker att få kunder är medvetna om att deras lokala veterinärer numera ingår i stora vinstdrivande kedjor.

- Vi känner att kunden kanske inte riktigt hängt med, inte förstätt de här stora strukturella förändringarna, säger Svensk djurvårds generalsekreterare Maria Lundvall.

Är det vanligare i dag att veterinärer vill göra onödiga undersökningar?

- Det är klart att det här är ett dilemma man alltid haft som veterinär. Det där är väldigt delikat, och svårare ju yngre och mer oerfaren du är som veterinär. Är du helt ny då vill du gärna vara viss innan du ställer en diagnos och tar gärna ett extra blodprov, säger Maria Lundvall.

Av Åsa Asplid

asa.asplid@expressen.se

VALEDO PARTNERS FUND II AB

Ett riskkapitalbolag

som registrerades i januari 2011.

Bolaget äger mer än hälften av aktierna i Evidensia. Under 2012 hade bolaget en omsättning på 728 103 000 kronor och gjorde en förlust på 50 050 000 kr.

Håkan Johansson, 58, styrelseordförande

Bor: Stockholm. **Inkomst 2011:** 468 416 kronor.

Överskott av kapital 2011: 1 546 290 kronor.

Fordon: Porsche 970, Landrover LV.

Fastigheter: Hus i Marstrand.

"Riskkapitalister står för att vara med och skapa förändringar för att driva utvecklingen. Det här är ett drev som saknar nyanser. Vi jobbar ju med att sänka kostnaderna i vården", säger Håkan Johansson.

Men siffror från försäkringsbolagen visar andra saker?

"Det stämmer inte. Enligt den statistiken jag sett så stämmer inte det."

Jan Larsson, 53, styrelseledamot

Bor: Landvetter. **Inkomst 2011:** 1 515 317 kronor.

Överskott av kapital 2011: 126 491 kronor.

Fordon: Seat Ibiza 1.4.

Fastighet: Sjönära villa i Landvetter.

Carl-Erik Ridderstråle, 71, styrelseledamot.

Bor: Stockholm. **Inkomst 2011:** 12 845 190 kronor.

Överskott av kapital 2011: 2 800 464 kronor.

Fordon: Porsche 928 GTS, Lexus RX400 H, Volvo V40, Harley-Davidson 750 CC, snöskoter Valmet

Lynx, fyrhjuling Linhai 400).

Fastigheter: Hus utanför Piteå med tillhörande mark.

Anders Ullberg, 67, styrelseledamot

Bor: Danderyd. **Inkomst 2011:** 6 866 315 kronor.

Överskott av kapital 2011: 2 485 670 kronor

Fordon: Saab, årsmodell 2008, Saab 9-3 Sport, årsmodell 2004 och en släpvagn.

Fastigheter: Villa i Danderyd och ett hus i skärgården utanför Östhammar.

Per Forsberg, 40, styrelseledamot

Bor: Djursholm. **Inkomst 2011:** 1 434 490 kronor.

Överskott av kapital 2011: 133 094 kronor.

Fordon: VW Golf R32, Mercedes-Benz 204 X, BMW Z3 2,2 Roadster. **Fastighet:** Villa i Djursholm.

Nils Forsberg, 37, styrelseledamot

Bor: Stockholm. **Inkomst 2011:** 1 439 500 kronor.

Överskott av kapital 2011: 1 717 793 kronor.

Fordon: Porsche Cayenne. **Fastigheter:** Inga.

FIDELIO CAPITAL AB

Ett investmentbolag som registrerades i juni 2010. Under 2012 hade bolaget en omsättning på 537 194 000 kronor och gjorde en vinst på 897 000 kronor. Bolaget är ägare till Djursjukhusgruppen och ägs i sin tur av moderbolaget Katarina Martinson AB.

Ulf Lundahl, 61, styrelseordförande

Bor: Lidingö. **Inkomst 2011:** 4 399 596 kronor.

Överskott av kapital 2011: 3 103 302 kronor.

Fordon: Porsche AG997, Honda, Mercedes-Benz 204K. **Fastigheter:** Villa på Lidingö och ett hus i S:t Annas skärgård.

Katarina Martinsson, 32, styrelseledamot och ägare

Bor: Stockholm. **Inkomst 2011:** 317 400 kronor.

Överskott av kapital 2011: 74 234 871 kronor.

Fordon: Landrover LM och Audi B8.

Fastighet: Hus och mark utanför Karlstad.

Michael Storåkers, 41, styrelseledamot

Bor: Stockholm. **Inkomst 2011:** 4 492 953 kronor.

Överskott av kapital 2011: 11 445 863 kronor.

Fordon: Lexus RX 400H.

Fastigheter: Hus vid Siljans strand i Tällberg i Dalarna.

Gabriel Fitzgerald, 36, vd och styrelseledamot

Bor: Stockholm. **Inkomst 2011:** 900 000 kronor.

Överskott av kapital 2011: 20 363 kronor.

Fordon: Inga. **Fastigheter:** Inga.

"Det finns inga direktiv från styrelsen att det ska vara någon prisökning utöver det vanliga. Det var en bransch med väldigt många mindre aktörer som vuxit sig lite större och vi såg att det fanns en fördel om man kunde samarbeta mellan enheterna under ett och samma tak. På så vis kan vi utveckla branschen ytterligare och ta det till nästa nivå."

EVIDENSIA

Startade i januari 2012. Bolaget ska, direkt eller indirekt, bedriva djursjukvård och därmed förenlig verksamhet. Evidensia äger i dag 54 djurkliniker och djursjukhus i Sverige. Bolaget äger även verksamheter i Norge, Danmark och Finland.

Evidensias vd Anders Thunberg:

"Försäkringsbranschen har ju ett eget syfte i att sprida sådana här rykten. Vi ska inte kasta paj på varandra, men vi tar ansvar för vår kostnadsutveckling och kämpar som bara den för att hålla nere priserna. Det faktum att vi kunnat bilda den här kedjan gör att vi kan hjälpas åt - få inköpssynergier och hjälpas åt med kompetensutveckling. Vi kommer få det lättare att fortsätta hålla så låga priser som det nu bara går. Jag känner inte alls igen bilden att skapandet av de här nya kedjorna skulle ha drivit någon prisutveckling, så är det inte helt enkelt."

DJURSJUKHUSUPPEN

Startade i maj 2011. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att, direkt eller indirekt, bedriva djursjukvård, utöva försäljning av djurvårdsproduk-

ter samt äga och förvalta fast och lös egendom och därmed förenlig verksamhet. Djursjukhusgruppen äger i dag 27 djurkliniker och djursjukhus i Sverige. Bolaget äger även verksamheter i Norge, Danmark och Finland.

Djursjukhusgruppens vd Peter

Dahlberg:

"Priser för djursjukvård har ökat i hela Sverige, vare sig det är en enhet som ägs av Djursjukhusgruppen eller av någon annan. Det beror på att vi haft en utveckling mot mer och mer kvalificerad vård med mer avancerad vård, vilket också varit i linje med vad djurägare efterfrågat."

Expressen

Sveriges Veterinärförbund försvarar höga veterinärkostnader.

Johan Beck-Fries, informationschef på SVF skriver bl.a. följande i Svensk veterinärtidning:

"Vi har hört det förut, men det tycks vara ett aldrig sinande debattämne: klagomålen över de "höga" veterinärpriserna i Sverige. Nu senast har en svensk landslagsryttarinna startat ett upprop mot höga veterinärpriser på Facebook. Tidningen Expressen var inte sen att haka på med en lång krönika i ämnet i början av oktober. I Facebookuppropet skriver dressyryttarinnan att hon haft en häst på djursjukhus i sex dagar i Belgien med omfattande undersökningar av hjärtat. Fakturan slutade "bara" på 5 000 kr och hon gissar att vid en liknande vistelse i Sverige skulle hon få sätta en nolla bakom slutnotan. Till att börja med är det lätt att dra slutsatser om man okritiskt jämför äpplen med päron. Belgien har ett system där veterinärerna får upp till 50 procent av sin förtjänst genom försäljning av läkemedel, medan svenska veterinärer inte får sälja mediciner med vinst. Detta är bra för att hålla tillbaka antibiotikaresistensen men gör att all vinst måste komma från betalning för kompetens och utfört arbete."

ViS vill påminna om att den statliga distriktsveterinärorganisationen säljer läkemedel med förtjänst. Man har mycket stora påslag på sina medicinkostnader. Detta har påtalats till Läke-medelsverket som inte har vidtagit några åtgärder.

Sveriges Veterinärförbund, en organisation i förändring Saxat ur ledare i Svensk Veterinärtidning:

"Förbundets ekonomi har under några år varit i gungning av olika anledningar, men den enkla för-

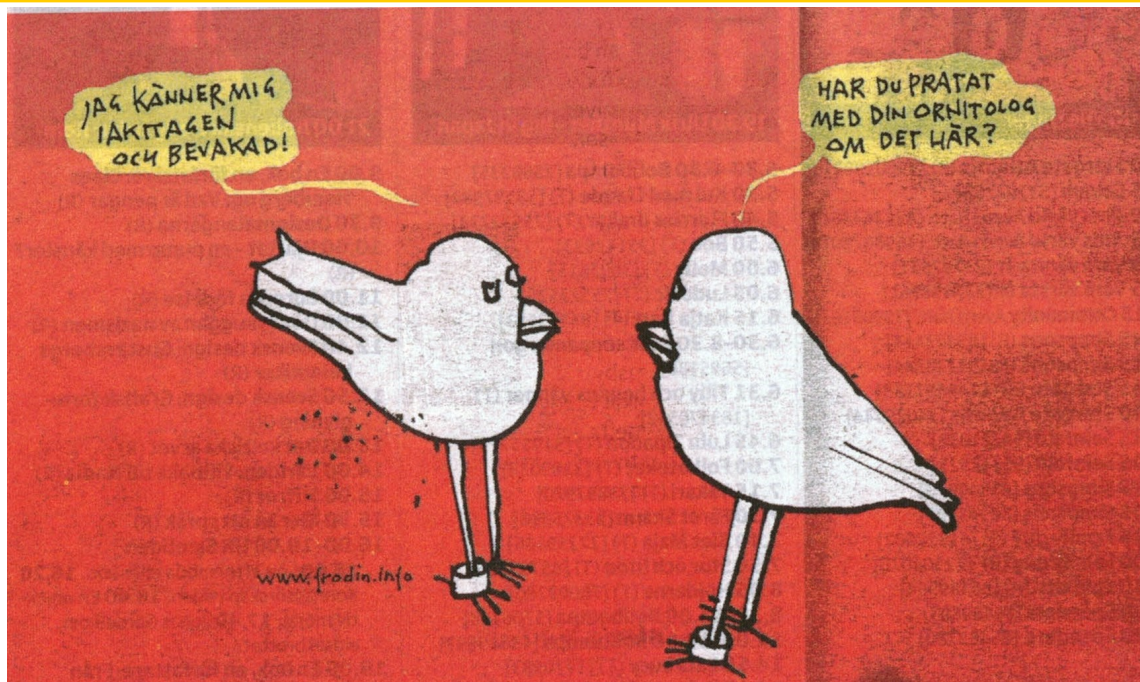

Söt veterinärdräkt i barnstorlek. Dräkten passar bäst dig som är mellan 3-4 år gammal.

I dräkten ingår:

- ◆ Byxa
- ◆ Tröja
- ◆ Jacka
- ◆ Stetoskop
- ◆ Huvudbonad

klaringen är att vi har gjort av med mera pengar än vi har tagit in. Förbundet har i bästa välmening fattat beslut och startat upp verksamheter som inte har haft full kostnadstäckning och problemet har lösts genom att vi har "tagit av förbundets kapital".

Sveriges veterinärförbund är ingen fattig organisation, men det finns alltid gränser och om denna underskottsmodell fortsätter blir veterinärförbundet "ett fattigt förbund" ganska snart.

Förbundets kärnverksamhet, utöver det rent fackliga (i våra olika perspektiv), är utbildning och kompetens. Där måste det "nya SVF" komma starkare och bättre ut ur den ekonomiska rekonstruktionen. Som lök på laxen noterar styrelsen att det som varit en trend under ett antal år nu är ett faktum: det är svårt att rekrytera förtroendevalda. Det finns en uppenbar risk att vissa poster till valen inte får kandidater. Anledningarna varierar till varför inte kollegerna vill/kan/vågar(?) ställa upp. En sak är dock klar, i veterinärförbundet finns det många olika grupper, kommittéer och andra formeringar och veterinärkåren är inte så stor. Detta är kanske en signal till oss alla att en liten kår måste kunna klara av att representeras och utvecklas med en mindre skara valda funktionärer. Tillsammans med utvecklade arbetsrutiner för både förtroendevalda och kanslipersonal skulle det kunna ge ett effektivare och bättre förbund.

Marja Tullberg, JK Larsson
ledamöter i förbundsstyrelsen"

Ny ledningsgrupp styr mot förenklingar överallt

Jordbruksverket har en ny ledningsgrupp med en viktig uppgift att fortsätta styra mot förenklingar för kundernas och landsbygdens bästa. Ledningsgruppen har ett samlat ansvar för Jordbruksverkets färdplan, som syftar till att kunna införa EU:s kommande nya politik inom jordbruk, landsbygd och fiske på ett så bra sätt som möjligt.

Färdplan för kundernas och landsbygdens bästa

– Färdplanen behövs nu när vi står inför stora EU-reformer som får stor påverkan på lantbruket och landsbygden. Vi fortsätter verka för förenklingar överallt, såväl i EU-arbetet som i vår egen verksamhet. När vi gör det ska vi sätta kunderna först och utgå från deras olika vardagar och behov. Jordbruksverkets nya ledningsgrupp i sin helhet:

- Leif Denneberg, generaldirektör
- Harald Svensson, stabschef
- Anna Olsson, biträdande stabschef
- Christina Nordin, divisionsdirektör främjande och förvaltning
- Anders Egonson, divisionsdirektör utbetalningsfunktioner
- Birgitta Ek, divisionsdirektör service och kontroll
- Håkan Henrikson, divisionsdirektör Distriktsveterinärerna

Saxat från Svensk Djursjukvård:

"I mars 2013 träffade Svensk Djursjukvårds styrelse ledningen för Distriktsveterinärerna i Jönköping för samtal kring konkurrensituationen mellan de privata djursjukvårdsföretagen och staten genom Distriktsveterinärerna. DV är den tredje största aktören inom djursjukvården för sport- och sällskapsdjur i Sverige och omsatte 2011 drygt 300 tkr på denna marknad, vilket utgör 70 % av DVs totala omsättning. Jämte detta bedriver DV en relativt aggressiv marknadsföring av tjänster som inte går att koppla till akut-sjukvård och djurskydd som står i DVs uppdrag, till exempel tandvård, vaccinationer och profylaktisk kirurgi.

Det tydliga beskedet från DVs ledning vid mötet med branschen var att landsbyggsdepartementet slagit fast att:

Det finns ett samhällsbehov av en statlig veterinärorganisation.

DVs närvaro i hela landet ska delfinansieras med sjukvård till sällskapsdjur.

Detta är alltså en fråga som måste drivas politiskt, vilket vi just nu planerar för."

Minnesanteckningar för Svensk Djursjukvårds medlemsmöte 131129:

"Distriktsveterinärernas osunda konkurrens. Medlemmarna vill att vi ska fortsätta att driva den frågan. Kontakt bör tas med Landsbyggsdepartementet, Näringsdepartementet och konkurrensverket."

FRA
Den enda myndigheten som lyssnar på dig!

2013

Bli medlem i Föreningen Veterinärhistoriska Museets Vänner!

(OBS! Detta är ett massutskick till alla veterinärer och gäller således inte för de som redan är medlemmar)

Som ni alla säkert vet finns det ett veterinärhistoriskt museum beläget i den förste svenske veterinärens - Peter Hernqvist - bostad i Skara, den s.k. Brogården. Det invigdes av Kungen i juni 1975 i samband med svensk veterinärmedicins 200-årsjubileum. Det var dåvarande Veterinärhögskolan och Sveriges Veterinärförbund, som tog initiativet till museet. De bildade en stiftelse och det är den som driver museet. Ordförande idag är veterinärförbundets förra ordförande Karin Östensson.

Museet har under de senaste åren utbyggt och ändrats och uppfyller idag alla de krav man kan ställa på ett "museum i tiden". Vi är med rätta mycket stolta över museet. Kanske har Du redan varit där på ett besök.

Museet får ett årligt bidrag från Västra Götalands-regionen men budgeten är mycket blygsam. Det dagliga arbetet bygger på omfattande ideella insatser. Sedan mitten av 1980-talet arbetar Föreningen Veterinärhistoriska Museets Vänner bl a för att på olika sätt stötta och bidra till verksamheten. Medlemsavgiften i föreningen möjliggör ett *ekonomiskt stöd som är nödvändigt för museets fortlevnad*. Hittills har vänföreningen tack vare medlemsavgifter och *insamlade medel från landets veterinärer* kunnat bidra med över 1 miljon kronor till olika projekt!

Föreningen har idag strax under 500 medlemmar.

Vi behöver dock bli fler medlemmar för att kunna fortsätta stötta museets verksamhet! Detta kan Du bidra till genom att betala medlemsavgiften på 150 kronor – eller som ständig medlem 1500 kronor. (Betalingen sker genom en insättning till Föreningen Veterinärhistoriska Museets Vänner, plusgirokonto 50 44 08 – 6)

Veterinärhistoriska museets utställningar

Museet är uppbyggt för att ge pedagogisk presentation av veterinärmedicinen och dess utveckling i vårt land. I källardelen redovisas 1700–1800-talen med bl.a. Peter Hernquists arbete, boskapsapoteket, presentation av antikens djurläkekonst mm. I denna del ses också resterna av klosterkyrkan till det medeltida franciskanerklostret, som redan Peter Hernqvist till vissa delar grävde fram. På första våningsplanet återspeglas veterinärmedicinen och den veterinära verksamheten under 1900-talet och fram till idag. Här finns också en ny "filmsal" med bl.a. en film om veterinärinrättningens grundare Peter Hernquist. Här finns även ett förtäringssammanträdesrum där dessutom veterinärinrättningens utveckling presenteras. På översta våningsplanet invigdes förra året ett specialinrett rum med en mångfald av olika instrument som utvecklats för yrkesutövningen. Större delen av museets samling av sådana har tidigare varit magasinerade. På samma våningsplan finns ett omfattande arkiv liksom också några tjänsterum.

Att dokumentera utvecklingen av svensk veterinärhistoria - och lämna över ett rikhaltigt material till kommande generationer - är en mycket viktig uppgift. Som medlem i vänföreningen hjälper Du till i detta arbete. Utan en historisk förankring är det svårare att förstå dagens situation.

Så, bli medlem i Föreningen Veterinärhistoriska Museets Vänner!

Förutom att Du genom Ditt medlemskap i vänföreningen aktivt stöder museet och dess verksamhet får Du information om verksamheten liksom nya utgåvor i museets meddelandeserie.

Du finner mera om museet och dess verksamhet på hemsidan www.veterinarmuseet.se

Välkommen som medlem i Vänföreningen!

Med de bästa hälsningar

Bengt Nordblom
Vänföreningens ordförande

29 November 2013

European Commission
Employment, Social Affairs and Inclusion DG
Labour Law
Muriel Guin

Subject: CHAP(2012)02586

Thank you for your reply but we do not consider we have received an answer to our question, which was as follows:

The district vets' employer, the Board of Agriculture do not keep any records of how many hours the employee has been working during a period of on-call duty and the distribution of these hours. Is this in accordance with EU-regulations?

District vets employed by the Board of Agriculture work periods of on-call duty of 63 hours, Friday 17.00 – Monday 08.00. As we understand, there is no accounting of the actual time worked by district vets who are on call, which means that the employer has no knowledge of the number of hours the employee has been working during the on-call duty and of the distribution of these hours. This means there is no action plan as to what should be done if the employee exceeds the limits EU has decided on as the maximum number of working hours. We enclose an example of the way in which the on-call duty may be distributed (see Appendix 1).

In your reply you state that the employee "is afforded" three days of leave directly after the period of on-call duty has ended. To our knowledge it is extremely rare that this can be arranged due to shortages of personnel. Our follow-up question is therefore whether it is permissible for the employer, as the Board of Agriculture writes, merely to "afford" compensatory leave without having the responsibility to ensure that such leave really is taken?

Your answer concerning this question is of uttermost interest for private companies in Sweden with employed veterinarians as they will draw the conclusion that the same rules will apply to them.

Ulricehamn, as above

Yours sincerely

Lars-Håkan Håkansson

Appx. 1: Example of a district vet's working hours, before and after a period of on-call duty.

Appx. 1: Example of a district vet's working hours, before and after a period of on-call duty.

An employed vet begins work on a Friday morning at 08.00 hours. The vet is at the clinic, the workplace, all day until 17.00 hours. He then begins his period of on-call duty, which lasts until 08.00 hours on Monday morning. (The vet can spend this entire period of on-call duty in his home, if no cases arrive at the clinic.) However, in our example, cases arrive that the vet needs to treat at the clinic, the workplace. The first case has already arrived by 17.00 hours, and more cases arrive during the evening. The vet can go home to bed at 02.00 hours early Saturday morning. The next emergency case comes in at 06.00 hours on Saturday morning. Several more cases follow and the vet is at the clinic from 06.00 hours on Saturday morning until 02.00 hours on Sunday morning. The next emergency case comes in at 05.00 hours on Sunday morning and several other cases come in on the Sunday. The vet gets home at 02.00 hours on Monday morning. The next emergency case comes in at 04.00 hours, and has been treated by 08.00 hours on Monday morning.

This means that from Friday morning, starting at 08.00 hours until Monday morning at 08.00 hours, the vet has worked 63 hours and been able to rest nine hours.

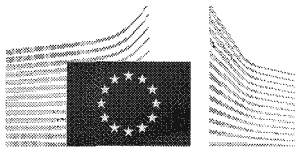
During the actual on-call duty, from Friday at 17.00 hours until Monday at 08.00 hours, the vet has worked 54 hours and been able to rest nine hours.

We have been informed that it is not uncommon for the vet to continue working during the following Monday.

EUROPEAN COMMISSION
Employment, Social Affairs and Inclusion DG
Labour Law

Brussels,
DG EMPL/B2/SG/bg
Mr Lars - Hakan HAKANSSON
Chairman ViS (Veterinärer i Sverige)
Bangardsgatan 8/129
523 37 Ulricehamn
SWEDEN
Email: lhs.vetab@telia.com

Subject: Your complaint, registered with us under reference CHAP(2012)02586, subsequently transferred to EU-Pilot 5343/13/EMPL

Dear Mr Hakansson,

Thank you for your letter dated 29/11/2013 in reply to our letter dated 14/11/2013, by means of which you object to the closure of your complaint.

You state that the Board of Agriculture does not keep any records of how many hours the employee has been working during a period of on-call duty and the distribution of these hours, and you ask whether this is in accordance with the applicable EU law. Under Directive 2003/88/EC (the Working Time Directive), an employer is only obliged to keep records of the working time of workers who have individually agreed to work more than 48 hours a week on average in cases where a Member State allows the use of this 'opt-out' possibility under Article 22 of the Directive, which is not the case in Sweden. Hence, the Board of Agriculture is not obliged to keep records of the working hours of the veterinarians in question.

In addition, you claim that the work performed during periods of on-call time can lead to exceeding the limits of the Directive. Firstly, the information you have provided does not suggest that the periods of on-call time, which can be served at home while waiting to be called in, can lead to average weekly working time in excess of 48 hours contrary to Article 6 of the Directive, even if it would involve large amounts of active duty. It should be recalled that the Directive allows this average to be calculated over a reference period of either 4 months (standard period), 6 months (if provided by legislation), or 12 months (if set by collective agreement), and according to the information available to the Commission services all work performed by the veterinarians while on call is fully counted as working time for the purpose of the application of the limits set by the Directive. Secondly, as regards the minimum rest periods as prescribed by Articles 3 and 5 of the Directive, we explained in our letter dated 02/07/2013 that Member States can derogate from these two provisions, in

---

accordance with Article 17(2) and (3)(c) of the Directive, in the case of "*activities involving the need for continuity of service*", subject to the condition that the workers concerned are afforded equivalent periods of compensatory rest or appropriate protection. As was noted in our letter dated 14/11/2013, the Swedish authorities have specified that the veterinarians concerned are afforded compensatory rest of 3 days of leave after a period of weekend duty. Veterinarians are not permitted to draw a cash payment instead of taking leave, nor may days of compensatory leave be saved up so as to be able to take a longer period of leave. As we informed you in our letter dated 14/11/2013, the Commission services regard this situation to be compatible with the requirements of the Working Time Directive.

In your letter, you express doubts whether this compensatory rest, while 'afforded' by the employer, is actually taken by the veterinarians. This does not constitute a sufficient basis for the Commission services to take further steps. You indicate that you "*have been informed that it is not uncommon for the vet to continue working during the following Monday*" after a period of weekend duty, but you do not provide any concrete information or evidence that would suggest that this is indeed structurally the case.

We will therefore proceed with the closure of your complaint.

Yours sincerely,

Muriel Guin
Head of Unit

Marie Modal
President i Den norske
veterinærforening

Fordum stolthet og fremtidens håp

I dette nummeret av Norsk veterinærtidsskrift (NVT) får dere som abonnenter et stort stykke veterinærhistorie som jubileumsgave fra Den norske veterinærforening (DNV). Sven Åge Vården, Einar Rudi, Halvor Hektoen, Ragnar Hoen, Karl Lunde og Helge Njøsén har samlet distriktsveterinærenes historie mellom to permer og vi har valgt å lage et særtrykk av dette og distribuere det som et bonusmateriale til alle leserne våre.

Vi som har levd en stund og deltatt i veterinærpraksis i den perioden de skriver om ser betydningen av at denne jobben er gjort. Det er viktig for oss, og mest for de kommende slekter av dyrleger som arbeider ute i praksis å ha en etterrettelig kilde til kunnskap om utviklingen av denne viktige samfunnsfunksjonen. Like viktig er det å kunne lese om de politiske prosesser som har ligget til grunn og ført til at Mattilsynet ble opprettet i sin nåværende form, noe som innebar at distriktsveterinærene som institusjon opphørte å eksistere. Tusen takk til de seks som har brukt store ressurser og mye fritid på dette arbeidet som kommer hele vår stand til gode.

Da Mattilsynet ble etablert i 2003, var det et viktig politisk poeng at distriktsveterinærene skulle tas ut av sin dobbeltrolle som tjenesteytere for sine tilsynsobjekter. Lojaliteten til regelverket kunne utfordres av behovet for å ivareta kundeforholdet som dannet basis for inntekten. Fylkesveterinærene var distriktsveterinærenes nærmeste sjef og overvåket både den veterinærfaglige og tilsynsfaglige aktiviteten.

Nå er det Mattilsynet, og i de fleste tilfeller veterinærene som arbeider der, som har ansvar for å føre tilsyn med at de praktiserende veterinærene etterlever bestemmelsene i dyrehelsepersonell-loven. Nylig har Mattilsynet lagt fram sin sluttrapport fra tilsynsprosjektet med praktiserende veterinærer som ble utført i 2012. Vi fikk tall på bordet som ved første øyekast kunne se urovekkende ut. En nærmere analyse viser at ni av ti veterinærer har det aller meste i orden. Tilsynskampanjen viser at vi fortsatt har en jobb å gjøre når det gjelder journalføring, rapportering av legemiddelbruk og medisinforvaltning. Allerede i 2010 tok DNV initiativ til en forskriftsregulering som kan gi en bedre avklaring på spørsmål rundt medhjelperbegrepet og medisinbruk.

Mattilsynet er godt i gang med dette arbeidet og resultater fra tilsyn med veterinærers praksis vil være viktige bidrag når det skal avgjøres hvor lista skal ligge. DNV samarbeider med Mattilsynet for å legge til rette for at de praktiserende veterinærene kan få innsyn i anonymiserte innrapporterte data om legemiddelbruk slik at den enkelte kan sammenligne eget forbruk med gjennomsnittet. På denne måten vil den omfattende rapporteringsplikten også komme våre medlemmer til gode. Det må også understrekes at publikums tillitt til veterinærene og til matprodusentene er avhengig av at vi er åpne og etterrettelige i vår yrkesutøvelse.

Veterinærer er resultatorienterte, målbevisste og svært opptatte av å gjøre jobben sin på en ordentlig måte. Det nye nå er at vi må bruke mer tid og ressurser på å dokumentere *hvordan* vi gjør jobben. Vi er ennå langt unna de krav som stilles til leger i sykehus på dette området, men utviklingen fra «ordnede opptegetninger» til journalforskrift med veileder på flere titalls sider har gått veldig fort. Om vi ikke kan bruke ordet paradigmeskifte, må vi i hvert fall konstatere at det er snakk om en betydelig kulturendring.

Jeg er sikker på at våre kolleger er på god vei til å tilpasse seg både omfattende regelverk og det faktum at det jevnlig vil bli ført tilsyn med aktiviteten deres. De som ikke gjør det vil plassere seg selv på sidelinjen, og i verste fall få beskjed om å gå av banen. Det har vi ikke råd til, vi trenger et fulltallig lag.

En riktig god sommer ønskes dere alle.

Centerpartiet vill ha ett landsbygdsprogram på samma nivå som i dag

Publicerad 2013-08-23

Nu är det den tid på året då nästa års budget ska förhandlas och beslutas. Det är nu partierna tar ställning, redogör för sina prioriteringar och markerar hur de vill se Sverige utvecklas.

För Centerpartiet är prioriteringen självklar, det hållbara valet för oss är att satsa på företagen, landsbygden, miljön och ungdomsjobben i kommande budgetproposition.

Vi vill ha ett landsbygdsprogram som är lika stort som i dag, att Östersjön ska bli renare och att företag som tar emot lärlingar ska få dubbelt så mycket pengar. Men vi vill också slopa andra sjuklöneveckan för företag.

Varför vill vi då ha ett landsbygdsprogram som är lika stort som i dag. Anledningen till det är enkel: Vi är oroliga över utvecklingen på den svenska landsbygden. Det handlar inte minst om utvecklingen för den svenska matproduktionen, för mjölkböndernas lönsamhet och det faktum att det blir färre bönder.

I dag har vi cirka 70 000 lantbruksföretag som skapar jobb, utför samhällsviktiga miljötjänster och som håller byar och samhällen levande i hela landet. Det är företag som inte bara ger jobb i den direkta verksamheten utan även jobb i kringverksamheter som snickare, rörmokare, målare och veterinärer.

För många av dessa företags överlevnad är landsbygdsprogrammets fortsatta stöd centralt. Med hjälp av Landsbygdsprogrammet har vi möjlighet att behålla de verksamheter som ger jobb på landsbygden, som förser oss med svensk mjölk, öppna landskap och levande bygder.

Men landsbygdsprogrammet bidrar även till att nå de miljömål vi satt upp. I nuvarande Landsbygdsprogram används runt 65 procent till att stödja miljöåtgärder i svenskt jordbruk, det handlar om insatser för miljön som vi annars skulle vara utan. Dessutom har landsbygdsprogrammet säkerställt att tusentals fått tillgång till internet utanför tätorterna.

När den totala EU-budgeten förhandlades fram i februari i år blev det klart att EUs pengar till landsbygdsprogrammet skulle minska med ungefär 500 miljoner kronor. Det är mycket pengar. Pengar som vi inte tycker att landsbygden har råd att vara utan. Det är också därför vi driver frågan i höstens budgetförhandlingar.

I sommar har fler och fler partier uttryckt sin vurm för landsbygden. Och det går ju inte att göra annat än att välkomna det visade intresset, som även verkar sammanfalla med tiden då många åker ut till sina sommarstugor. Det är nu upp till bevis. Andra partier måste visa att landsbygdspolitiken inte bara är tomma ord i en rapport. Att de inte ser landsbygden som ett särintresse som kan tas om hand när det blir tid över utan att det ligger substans bakom budskapen, att fler än Centerpartiet står upp för landsbygdsprogrammet när det blir skarp förhandling.

Annie Lööf, partiledare och näringsminister (C)

Eskil Erlandsson, landsbygdsminister (C)

Öppet brev till Näringsminister Annie Lööf Centerpartiet - dubbla budskap

Föreningen Veterinärer i Sverige, ViS, tar med mycket stor förvåning del av en skrivelse daterad 2013-08-23 angående Centerpartiets Landsbygdsprogram undertecknad av dig och Eskil Erlandsson. Där hävdar ni att ni vill behålla Landsbygdsprogrammet lika stort som det är i dag. Detta i akt och mening att bibehålla och utveckla företagsamheten på landsbygden. Ni nämner några exempel på den typ av företagare ni avser och ett av dessa är veterinärer.

Hur kan Näringsministern och Landsbygdsministern mot den bakgrunden då tillåta Jordbruksverket, JV, genom sin Distriktsveterinärorganisation, DVO, att få expandera helt okontrollerat inom häst- och sällskapsdjursområdet på landsbygden? Denna expansion sker dessutom helt och hållet med skattefinansierade medel. Jordbruksverket är dessutom tillsynsmyndighet för alla kliniskt verksamma veterinärer.

I Norge har man haft ett liknande system med delvis skattefinansierad veterinärverksamhet, (se bilaga). Där har man, i samband med att man harmoniserar sina regelverk med EU:s, kommit på det orimliga med att tillsynsmyndigheten bedriver skattefinansierad verksamhet på en konkurrensutsatt marknad. Därför lade man helt sonika ner sin motsvarighet till DVO och startade Mattillsynet som utövar all tillsyn vad gäller livsmedelskedjan. Detta gjorde man för att det inte skall finnas det minsta tvivel om någon jävssituation mellan tillsynsmyndighet och de objekt de har tillsyn över. Detta borde vara en självklarhet! Man kan fråga sig varför det är en självklarhet för en Norsk socialdemokratisk regering, men inte för en Svensk borgerlig sådan! Det är ännu mer beklämmande mot bakgrunden av Centerpartiets åsikt om Landsbygdsprogrammet och ert tal om företagsamhet på landet.

Styrelsen i ViS har fått ett flertal signaler i höst från kollegor runt om i landet att JV håller på att etablera sig och bygga häst- och smådjurskliniker på ett flertal platser.

Ett sådant ställe är Hedemora i Dalarna. Där håller man på att rationalisera ihop flera distrikt till en plats i Hedemora. Nu bygger man där en ny smådjursklinik med all den moderna utrustning man kan hitta idag. Investering i modern sjukvårdsutrustning kostar miljontals kronor per klinik. Allt detta gör man med skattefinansierade pengar. Hur tror du att de privata kollegor som finns i området känner det när staten kliver in i en marknad ungefär som jätten Gluff-Gluff och rubbar förutsättningarna fullständigt? Eller är det detta som Centerpartiet menar med sitt Landsbygdsprogram att staten skall gå in och fördärva för privata företag och därefter upprätthålla någon sorts fasad att landsbygden trots allt lever?

Till saken hör dessutom att privata veterinärer lever under samma företagsekonomiska regler som all annan privat verksamhet. Skulle de då dessutom tjäna lite

Sida 2 av 2

pengar, måste de som alla andra betala skatt på sin och företagets inkomst. Denna skatt går då delvis till att finansiera deras största konkurrent, DVO.

Ett annat område där JV kliver rätt in i en fungerande marknad är på Tjörn i Bohuslän. Distriktsveterinärerna har aldrig haft någon stationerad på Tjörn, utan här har DVO haft en station i Varekil, Orust. Därifrån har både Tjörn och Orust samt en del områden på fastlandet fått sin veterinärhjälp. Varekil är i dag sammanslagen med några distrikt på fastlandet och DVO är stationerade någonstans utanför Stenungssund.

Nu skall DVO enligt uppgift starta en hästklinik på Tjörn och kommer då sannolikt att slå sönder en väl fungerande privat marknad där. Hur tror du att de privata kollegorna på Tjörn känner det just nu? Dessa kollegor är så vitt jag vet enbart kvinnor. Vad blir nästa ställe där skattepengar skall slå sönder en privat marknad? Är det verkligen statens uppgift att med skattepengar se till att det finns en fungerande sjukvård för sporthästar och sällskapsdjur?

De som idag utexamineras från SLU veterinärfakulteten, är till mycket stor del kvinnor, (ca 80 %). Så har det varit de senaste 25-30 åren. Detta innebär att den marknad som JV går in och rubbar så fundamentalt är i huvudsak en kvinnlig arbetsmarknad. Är det verkligen Centerpartiets mening att staten, med skattemedel, skall gå in och slå sönder en marknad som i huvudsak sysselsätter kvinnor på landsbygden?

Nu vill vi inte höra det gamla vanliga "tugget" om jourer och smittskydd. Man anställer inte smådjurs- och hästveterinärer om man skall ha ett bra smittskydd. Då ser man till att ha en organisation med specialister på smittskydd och som kan agera snabbt och professionellt när larmet går. I Danmark har man 25 halvtidsanställda specialutbildade veterinärer som sköter smittskyddet där. Kom inte heller och påstå att vi måste ha kvar DVO-organisationen på grund av glesbygdsproblem. Norge med sin geografi torde ha ett betydligt större problem med glesbygd, men de lägger ändå ner sin veterinärorganisation av skäl som redovisas ovan.

ViS anser att näringsministern måste gå in och få ett stopp på den expansion och illojala etablering som JV genomför med våra skattepengar. DVO måste upphöra som organisation då de dels ut-sätter marknaden för illojal konkurrens som är skattefinansierad och dels är de anställda av Jordbruksverket som är högsta tillsynsmyndighet för all kliniskt verksamma veterinärer. Tilltron till tillsynsmyndigheten ute i landet är inte stor under dessa förutsättningar.

Ulricehamn 2013-10-27

Lars-Håkan Håkansson
Ordförande ViS

REGERINGSKANSLIET

2013-11-06

L2013/2988/DL

Landsbyggsdepartementet

Landsbyggsministern

Veterinärer i Sverige
c/o Lars-Hakan Håkansson
Bangårdsgatan 8/129
532 37 ULRICEHAMN

Hej!

Landsbyggsdepartementet har mottagit Ditt brev som har överlämnats från Näringsdepartementet. Arbetsfördelningen inom Regeringskansliet är sådan att det är Landsbyggsdepartementet som ansvarar för de veterinär-organisatoriska frågorna.

I prop. 2008/09:211 "En ny organisation för veterinär service och vid utbrott av smittsamma djursjukdomar" har regeringen i kap 8 redogjort för sin ståndpunkt avseende distriktsveterinärernas verksamhet på häst och sällskapsdjur. Sammanfattningsvis är regeringens bedömning att en lösning med enbart privatpraktiserande veterinärer inte kan tillgodose de höga ambitionerna som staten har vad gäller smittskydd och djurskydd. För att uppnå en effektivare organisation än i dag bör emellertid privatpraktiserande veterinärer i större utsträckning beredas möjlighet att delta i smittskydds- och jourberedskapen. Det bör även vara möjligt för privatpraktiserande veterinärer att verka i områden där det inte går att bedriva lönsam djurhälsovård och djursjukvård utan statligt stöd. För att åstadkomma denna ökade effektivitet bör privatpraktiserande veterinärer kunna få del av det statliga stöd som distriktsveterinäravdelningen erhåller i dag. Ersättningens bör bestämmas genom offentlig upphandling.

Vad gäller distriktsveterinärernas verksamhet på hästar och sällskapsdjur ska denna kunna bedrivas på en i förväg definierad primärvårdsnivå. En statlig veterinärorganisation kan inte drivas på ett effektivt sätt om den inte får bedriva verksamhet utanför det som ligger i det offentliga åtagandet. Dessutom, om en veterinär enbart bedriver djursjukvård i en jour-situation eller vid utbrott av en smittsam djursjukdom är möjligheten att upprätthålla rätt kompetens näst intill obefintlig. Viktigt att framhålla är att genom att verksamheten som det statliga anslaget ska

---

2

gå till ska upphandlas så kan det inte korssubventionera verksamhet som ska bedrivas i konkurrens. Även beräkningsmetoden, som också kommer att tillämpas för att fastställa den statliga ersättningen, säkerställer att korssubventionering inte kan förekomma.

Jordbruksverket har som du skriver, det centrala tillsynsansvaret över veterinär yrkesutövning. Jordbruksverket har vidtagit åtgärder för att separera distriktsveterinärverksamheten från verkets övriga verksamhet.

Distriktsveterinärerna är utformad så att den uppfyller de krav som ställs i 1 kap. 3 § andra stycket sekretesslagen (1980:100) för att en enhet ska anses vara en särskild verksamhetsgren som är självständig i förhållande till övriga delar av myndigheten. Det innebär bland annat att Distriktsveterinärerna inte har tillgång till sekretessbelagd information i till exempel djursjukdatasystemet. Avdelningen är vidare ett särskilt resultatområde vilket bland annat innebär att dess kostnader och intäkter redovisas särskilt. En annan division inom Jordbruksverket är beställare av veterinära tjänster och ansvarar därmed för upphandlingen av dessa. Regeringens bedömning är att detta är en organisation som tydliggör ansvarsförhållandena.

Vänliga hälsningar

Eskil Erlandsson

Kommentar.

Det öppna brevet var ställt till näringsminister Annie Lööf som inte vågade eller kunde svara på frågan hur det kommer sig att staten bedriver verksamhet i direkt konkurrens med privata företagare med hjälp av skattemedel, (som bl.a. kommer in från konkurrenterna). (Föreställ er gärna hur en privat veterinärmottagning, när dagen är slut, springer över gatan till den statliga smådjursmottagningen och ger dem halva sin dagskassa så att de statliga veterinärerna nästa dag kan sänka priset på kastrationer av katter.)

Brevet från Lantbruksdepartementet är en nästan exakt kopia av en skrivelse som ViS fick för några år sedan. Den innehåller felaktiga påståenden och antaganden. Tycker man det är lämpligt att en organisation som huvudsakligen sysslar med smådjur är en lämplig organisation för smittskydd och djurskydd? Det hade varit bättre om, man som i t.ex. Danmark, har ett mindre antal specialiserade veterinärer som handhar smittskyddet. Troligen blir djurskyddet också sämre då privata, mer specialiserade veterinärer, inte bryr sig om att bedriva jourverksamhet när alla medel går till den statliga organisationen.

Varje människa begriper att det är olämpligt att Jordbruksverket säljer varor och tjänster till tillsynsobjekten. Det är naturligtvis nödvändigt att, som alla utredningar kommit fram till, att separera dessa verksamheter från varandra och låta Jordbruksverket enbart ägna sig åt myndighetsutövning. Det finns ingen som har något förtroende för en myndighet som sitter på två stolar. Se bara på en artikel i detta utskick där chefen för distriktsveterinärorganisationen sitter i Jordbruksverkets nya ledningsgrupp. Sist men inte minst kan det påpekas att den som skrivit detta brev troligen inte har en aning om vilka pengar som går till vad i den statliga distriktsveterinärorganisationen. Det är en hemlighet som bara några enstaka förfogar över. Men det är ganska lätt att gissa att det korssubventioneras dagligen och stundligen i organisationen.

Upphandling.

Sverige-Jönköping: Röntgenapparat

2013/S 249-434833

Meddelande om upphandling

Varor

Direktiv 2004/18/EG

Avsnitt I: Upphandlande myndighet

I.1) Namn, adresser och kontaktpunkter

Jordbruksverket

I.2) Typ av upphandlande myndighet

Statligt organ eller förbundsorgan

I.3) Huvudsaklig verksamhet

Allmänna offentliga tjänster

Avsnitt II: Upphandlingens föremål

II.1) Beskrivning

I artikeln återfinns en upphandling av röntgenapparat som just nu genomförs av Jordbruksverket.

Man måste nog vara ganska "indoktrinerad" om man inte inser det absurda i detta.

Kan det verkligen vara rätt att staten skall konkurrera med privata företag på detta sätt?

II.1.1) Den upphandlande myndighetens benämning på upphandlingen: Röntgenutrustning för smådjur och häst.

II.1.5) Kort beskrivning av upphandlingen eller inköpet/inköpen
Härmed inbjuder Jordbruksverket, distriktsveterinärerna till anbudsgivning avseende röntgenutrustning för smådjur och häst. Upphandling omfattar inköp samt leverans m.m. av:
– ca 6 röntgenapparater,
– ca 12 digitala röntgenframkallning
– ca 11 kompletta röntgensystem inkl. bord,
– ca 7 bärbara kompletta röntgensystem,
– ca 4 röntgenbord.
Ovanstående angivna antal är bara uppskattad. Antalet kan öka eller minska under avtalstiden. Röntgenapparaterna ska uppfylla krav ställda i SSMFS 2008:30 – Föreskrifter och allmänna råd om röntgenverksamhet inom veterinärmedicinen. Omfattningen av upphandlingen uppskattas uppgå, inklusive eventuella optioner, till ett värde 10 000 000 miljoner SEK. Volymen lämnas som en vägledning och utgör inte någon garanti för framtida volymer. Volymen kan komma att

variera, öka eller minska under avtalstiden.

Information om den upphandlande myndigheten:

Jordbruksverket är regeringens expertmyndighet på det jordbrukspolitiska området. Vårt uppdrag är att inom jordbruk och landsbygdsutveckling arbeta för en hållbar utveckling, ett gott djurskydd, ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet och en livsmedelsproduktion till nytta för konsumenterna. Vi administrerar EU-stöd för jordbruket, landsbygden och fiskeområdet.

Jordbruksverket ansvarar för utbetalningar av EU-stöd till jordbrukare från Europeiska garantifonden för jordbruk samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, samtidigt som länsstyrelserna ansvarar för handläggningen av flertalet av dessa EU-stöd. Jordbruksverket har ca 1 200 anställda varav ungefär 650 arbetar på huvudkontoret i Jönköping, ca 150 anställda är regionalt placerade i södra och mellersta Sverige och ca 400 personer arbetar vid distriktsveterinärsmottag-

ningar runt om i landet. Distriktsveterinärerna är en del av Jordbruksverket och en operativ veterinärresurs vid utbrott av smittsam sjukdom. Distriktsveterinärerna är även en garanti för att det finns tillgång till veterinär service dygnet runt, året om. Jordbruksverket har som myndighet ansvar för att det finns veterinärvård och distriktsveterinärerna är den del av verket som utför de tjänster som efterfrågas.

Distriktsveterinärerna har mottagningar och filialer på omkring 100 platser från Tomelilla i söder till Kiruna i norr. Här arbetar cirka 340 veterinärer och 100 leg. djursjukskötare/djurvårdare. Våra veterinärer är allmänpraktiker och flera har dessutom specialistkompetens.

Mer information om Jordbruksverket finns på www.jordbruksverket.se
Mer information om Distriktsveterinärerna finns på www.distriktsveterinärerna.se

BERWALDHALLENS KONSERT
DJURSTUKHUSET

Lördag 8 feb kl 12.00 och 14.00
En massa djur har blivit sjuka och måste besöka konserthusets veterinär!

Sveriges Radios Symfoniorkester
Jonas Nydesjö dirigent
Niklas Riesbeck nallevärd

Ta med dig ditt gosdjur!

Biljetter:
90 kr (barn) 140 kr (vuxna)
08-784 18 00
berwaldhallen.se

För barn 3-7 år

NalleKontoret

berwaldhallen
sverigesRadio

Lagrådet ger en öppning för att stoppa undermålig lag

I mitten av juni skrev vi om att en enig riksdag som fått regeringen att kriminalisera sex med djur, tidelag. Lagen är tänkt träda i kraft vid årsskiftet.

I resonemanget bortsågs dock från expertmyndigheten Lagrådet, som är satt att granska lagförslag innan de behandlas av riksdagen.

I onsdags kom rådets utlåtande om förslaget att kriminalisera sex med djur, och det var inte nådigt. Planerna har sådana brister att de inte kan ligga till grund för lagstiftning, hävdar juristerna.

Lagrådet ifrågasätter med tanke på bland annat den låga frekvensen av anmälningar om det ens är meningsfullt att åter (det tidigare förbudet togs bort 1944) kriminalisera tidelag. Även bortsett från det är förslaget behäftat med grova felslut, påpekas det. Till exempel hör en eventuell lagstiftning inte hemma i djurskyddslagen utan i brottsbalken. Lagrådet sågar också en del av regeringens argumentation som "krystad."

Märkligt vore det annat, med tanke på vilka som drivit frågan. I juni nämndes att en allians av miljöpartister, djurrättsaktivister och en talför representant för Veterinärförbundet oförtrutet jobbat med pseudofrågan i ett decennium. Här tappades en viktig aktör bort: Sverigedemokraterna. "Det är glädjande att riksdagen efter många om och men äntligen röstade igenom ett förbud mot djursex. Hade det inte varit för

SD:s vågmästarposition hade regeringen aldrig accepterat dessa förslag. [...] Allianspartierna röstade under föregående mandatperiod ned exakt samma förslag." Så lät det i juni från SD:s ledamot i miljö- och jordbruksutskottet Josef Fransson.

Att partier är så mörkblå att de tonar över i svart eller ännu värre kulör värnar om djurs rätt mer än människors är inget nytt. Det är däremot den häpnadsväckande naivitet som fått övriga riksdagspartier att i samlad tropp gå på samma linje som Josef Fransson. Ett lagförslag som djurrättsaktivisterna lär försöka använda till att förvandla seminarier till våldtäktsmän eller – kvinnor borde höra hemma i papperstuggen.

Ändå gör sig Landsbyggsdepartementet nu redo för att dra i fält för en lag som åtminstone dess högste chef innerst inne måste veta är rent nonsens. Här har alliansen ett gyllene tillfälle att "göra skillnad" och sätta dumstruten på oppositionen. Tänk om – och greppa det tillfället.

Sven-Olov Lööv, Östersundsposten

Praktiska lagstiftare ogillar juridiskt käbbel

Svensk lagstiftning tog ett steg fram och två tillbaka i förra veckan. Efter att ha fått på tafs av EU tog Högsta domstolen, HD, skeden i vacker hand och avskaffade dubbelbestrafningen av skattebrott. I gengäld tog regeringen ett kliv bakåt mot medeltiden med sitt tragikomiska beslut om att kriminalisera sex med djur.

Rättssäkerhet har aldrig varit en svensk paradgren. Vår säregna historia med ett svagt borgerskap, en stark bondeklass som gärna allierat sig med kungen för att hålla adeln i örat och mycket annat samverkade till en rättsordning som, snällt sagt, var praktiskt lagd. Juridiska hårklyverier har av tradition inte stått högt i kurs i Sverige.

Summariska administrativa beslut fattade på socken- eller kommunal nivå blev i stället en viktig del av vår rättstradition. Lösdriverilagen som fanns kvar till 1964 gjorde det möjligt att utan nämnvärd rättslig prövning i årtal låsa in folk som "underlät att försörja sig" på arbetsanstalter. Systemet kopierades till stor del av Rysslands tsarer och gillades även av deras efterträdare.

Mot den bakgrunden var det inte så konstigt att HD för tre år sedan slog fast att det går bra att först utdela ett skattetillägg och därefter åtala en person för skattebrott i samma ärende. Skattetillägg är ju bara en administrativ åtgärd i gammal fin svensk anda så någon dubbelbestrafning handlade det alltså inte alls om.

EU-domstolen såg dock anorlunda på saken. Om skattetillägget har "straffrättslig karaktär" ska det inte gå att dessutom döma någon även för skattebrott, resonerade EU-domstolen.

Nu har även HD insett att Sverige är en del av EU. Därmed väras det för tusentals dömda skattebrottslingar, däribland, som ÖP vaket refererade, även för huvudmannen i kroghärvan i Östersund. Snopet, kan man tycka om många fall, men ändå ett steg framåt för rättssamhället.

Men utan EU-domstolens vakande öga faller svensk lagstiftning med ett slags automatik tillbaka i konstigheter. Som förra veckans beslut från regeringen om att kriminalisera sex med djur, tidelag. En handling som avkriminaliserats 1944, samtidigt som homosexualitet blev tillåten.

En allians av miljöpartister, djurrättsaktivister och en talför representant för Veterinärförbundet har oförtrutet drivit frågan i ett decennium. Dåvarande jordbruksministern Eskil Erlandsson försökte 2008 med

närmast chockerande exempel visa på hur svåra gränsdragningarna kan bli vid en lagstiftning. Andra pekade på att det brott som oftast anförs, sadistiska knivskärningar på ston, inte har med tidelag att göra och dessutom omfattas av gällande lagstiftning. Inget hjälpte.

Nu får vi en lagstiftning som åter bekräftar bilden av ett avvikande land i Europas periferi. För MP och veganerna är det en stor seger, resten av riksdagen och regeringen borde skämmas.

Den som levt med bilden av Smålands landsbygd som ett hemvist för puritanismen, fick sin illusion brutalt krossad när dåvarande jordbruksministern (nuvarande landsbygdsminister) Eskil Erlandsson 2008 gav exempel på hur svårt det kan bli att dra gränser för en lag som förbjuder sex med djur. Ändå fick han till slut i förra veckan kapitulera och släppa fram en lag som aldrig borde ha blivit verklighet.

Anders Wiklund, SCANPIX

Skrota dåligt utformad lag om tidelagsförbud

Publicerad 8 november, 2013

DJURSKYDD Ett lagförslag om förbud mot tidelag, alltså sexuellt umgänge med djur, framlades av regeringen igår. Tanken är att djuren ska skyddas från skada, även om skada inte kan bevisas. Detta är ett farligt sätt att stifta lag på. Dessutom blir avelsarbete fortsatt tillåtet. Om samhället vill förbjuda något baserat på äckelkänslor så bör vi vara ärliga med att detta ska bli den avgörande faktorn, skriver Hanna Marie Björklund, liberal debattör och centerpartist.

Att ha kritiska invändningar mot det nya lagförslaget om förbud mot tidelag handlar inte om att försvara tidelag som sådant. Det handlar om att värna principen om att använda lagstiftningsverktyget på ett konsekvent och icke-godtyckligt sätt. Annars riskerar lagen att motverka sitt eget syfte.

Det finns en djurskyddslagstiftning idag som täcker de situationer där djur lider fysisk skada. Motivet till varför ett djur har utsatts för skada har inte varit relevant – om man döms för djurplågeri eller ej baseras på den skada som faktiskt kunnat bevisas. Detta vill man med den nya lagstiftningen ta ett steg bort ifrån och i stället åtala motivet bakom en handling mot ett djur, oavsett om skada på djuret kan bevisas eller inte.

För att tydliggöra, det behöver ej vara principiellt fel att en majoritet av medborgarna i ett land röstar för att

något ska vara olagligt baserat på att handlingen i sig väcker avsky och äckel. Det går att ha olika åsikter om huruvida lag ska stiftas på det sättet, men man kan argumentera för att det är rimligt. Det har man dock inte gjort i och med den nya tidelagslagstiftningen. I stället har man försökt motivera lagen med att djuren ska skyddas från skada även om skadan inte kan bevisas.

Detta är ett farligt sätt att stifta lag på och det kan innebära att lagen blir både verkningslös och motsägelsefull. För låt oss granska det lagförslag som nu ligger och hur man argumenterat för det. Man menar att syftet är att rädda djur från en "sannolik upplevelse av obehag och psykiskt lidande". Om detta stämmer, att man vill stifta en lag vars syfte är att rädda djur undan sannolikt, men ej bevisat, psykiskt lidande, varför omfattar den inte fler situationer?

All typ av avelsarbete kommer att undantas i det nuvarande lagförslaget. Detta av självklara, ekonomiska och praktiska, skäl. Bara det faktum att man gör detta undantag underminerar lagens hela legitimitet. Vid avelsarbete utsätts djuret för precis samma sak som vid tidelag. Att man anser att djuret inte lider psykisk skada i det fallet är inkonsekvent.

Det finns många andra situationer där djur sannolikt, men möjligen inte bevisbart, drabbas av psykisk skada. Exempelvis då sällskapsdjur kläs ut i kläder för människans nöje, men det är en av de handlingar som inte kommer bli straffbara. Frågan är då hur tidelag ska gå att bevisa och falla någon för. Lagförslaget är ju inkonsekvent i sin bedömning av skada. Vilken bevisning kommer godtas?

Lagstiftning är ett mycket viktigt verktyg som våra politiker har tillgång till för att skydda och förbättra samhället. Därför är det av yttersta vikt att alla nya lagar skrivs väl, att de är konsekventa och förutsägbara. Här har man använt detta viktiga verktyg på ett oansvarigt sätt genom att skriva en ofullständig lag. Om samhället vill förbjuda något baserat på äckelkänslor så bör vi vara ärliga med att detta ska bli den avgörande faktorn, inte en förmodad skada som vi inte kan bevisa.

Jordbruksminister Eskil Erlandsson propagerade tidigare för en inte införa ett tidelagsförbud. Han hade rätt i sin ståndpunkt då. Det är beklagligt att han och de andra lagstiftarna är så rädda för att inte verka avståndstagande nog mot något vi ändå alla är emot, att de skrivit en lag som strider mot de principer som bör råda i ett rättssamhälle.

Hanna Marie Björklund, liberal debattör och centerpartist

"Djursex är vad inseminörer sysslar med dagligen!"

Hörde på radion att riksdagen skall rösta om en ny lag som förbjuder sex med djur! Landsbygdsministern uttalade sig om att oppositionen krävde detta.

Som bonde och inseminör undrar man ju då, om man snart är kriminell och får sitta på kåken i två år. För djursex är ju vad in-seminörer sysslar med dagligen!

Drängen Pär på 1700-talet blev visst halshuggen då han ertappades med att "sätta på" en kviga. Man får ju bara gratulera kvigan, för av mig får hon ett stackars tunt strå infört vaginalt. Kanske han gjorde kvigan lite lyckligare än vad jag gör.

Några saker i detta retar jag mig på:

Våra riksdagsmän sitter och debatterar en nygamal lag som togs bort på 1940-talet på grund av att den var "tandlös". Och vad är djursex? En man som penetrerar något hondjur? Då blir väl mannen dömd? Kvinnor som blir "påsattna" av handjur? Då blir det ju djuret som har sex. Ska då handjuret sättas i fängelse? Hur bevisas detta? Och vi har ju redan en djurskyddslag som skyddar djuren mot misshandling eller misshandling. Polisen har väl viktigare saker att göra än att smyga i beteshagar efter eventuella "påsattnare".

Våra politiker lyssnar mer på djurrättsaktivister och de så kallade "djurens vänner", än som frammanat detta lagförslag, som oss man bor och verkar på landsbygden. Djurrättsaktivisterna vill skydda de stackars djuren mot lidande, säger man, och i samma andetag kräver man utökning av rovdjursstammarna. Men de slipper ju se våra rivna och lemlästade tamdjur.

Att man debatterar en skitlag som detta vore det allvarligaste och samhällsfarligaste som hänt, medan landsbygden förblöder. Från över 250 000 bönder på 1940–1950-talet, till i dag 4 800 i hela landet och en avflyttning som bara accelererar. Inga konstruktiva förslag från regering eller opposition. Tvärtom nya pålagor som gör det svårare att stanna kvar. Men återigen, då behövs verkligen inga lagar emot djursex, för det finns snart inga kvigor att "sätta på". Och djurrättsaktivisterna har vunnit sina segrar – släpp vargarna lös!

Lite bondeförnuft borde ges alla politiker nu!
Bonden Pär

EU ser mellan fingrarna med grisar som far illa

Professor: Stater som systematiskt struntar i djurskyddet straffas inte.

Bo Algers

DEBATTÖREN

Bo Algers 63, Öckerö. Veterinär och professor i husdjurshygien vid SLU.

DEBATTEN

I helgen är det många som köper årets julsinka – under december äter vi i Sverige mellan åtta och nio miljoner kilo skinka. Men hur mårde grisen innan den hamnade på din tallrik?

Många blev upprörda när den kinesiska angoraproduktionen avslöjades i all sin brutalitet. Statsminister Reinfeldt blev också upprörd men påpekar att vi måste ha gemensamma EU-regler för att hindra import av sådana produkter. Sådana regler finns på andra områden.

Snart sitter många av oss vid julbord där julsinkan tronar tillsammans med korvar, köttbullar, revbensspjäll och annan mat. Vi önskar varandra en god jul och låter oss väl smaka. Men hur gott smakar det egentligen?

Om man visste att de flesta grisar i EU föds upp under förhållanden som är i strid med EU:s egna djurskyddsdirektiv, alltså sådana gemensamma EU-regler som Fredrik Reinfeldt efterlyser för angoraproduktionen, så skulle säkert somliga skinkor, korvar och köttbullar smaka lite sämre.

Om man visste att till exempel danska grisar föds upp i djurstallar där de inte har tillgång till något lämpligt material att sysselsätta sig med och att man, i strid med EU:s grisdirektiv, knipsar svansarna av alla nyfödda grisar för att

man vet att de kommer att hamna i uppfödningssmiljöer så dåliga att grisarna i sin frustration över att inte ha något att göra biter svansarna av varandra, då kanske man till och med skulle känna sig kräkfärdig?

Om man visste att det i över tio år funnits bestämmelser om att grisar ska ges tillgång till något att sysselsätta sig med och att man inte systematiskt får skära svansarna av grisarna men att uppfödarna i de flesta EU-länder helt struntar i dessa regler, då skulle man som konsument av kött kanske börja ligga sömlös om natten? Om man visste att EU upprepade gånger påtalat dessa brister i uppfödningen i många av EU:s medlemsstater men att trots det mycket lite händer, skulle man kanske få svårt att få ner vilopulsen?

Om man visste att EU-kommissionen bestämt sig för att inte införa sanktioner mot de medlemsstater som systematiskt bryter mot grisdirektiven skulle man nog börja misstänka att EU inte fungerar. Detta därför att en av de allra viktigaste principerna i EU är ju den om en rättvis handel på lika villkor mellan medlemsstaterna. När svenska grisproducenter lever upp till alla EU:s direktiv om grisuppfödning, hur kan man då underlåta att tvinga andra producenter i EU, som till exempel de danska, att göra det? Det snedvrider ju fullständigt konkurrensen!

Om man visste att vår landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C) inte lyft ett finger för att beivra det systematiska brottet mot EU-direktivet i många medlemsstater och som gör att svenska producenter går på knäna då de tar kostnaderna för att ge grisarna en anständig miljö – då kan man tvivla på om vår minister förstått sitt uppdrag.

Om man visste att de stora livsmedelsaktörerna Ica, Coop, Axfood och Bergendahls känner till dessa förhållanden men ändå väljer att i sina köpdiskar sälja kött från grisar som fötts upp i dessa undermåliga miljöer i till exempel Danmark, så undrar man om de känner något som helst samhällsansvar.

När H & M, Lindex, MQ och Gina Tricot väljer bort kläder från plågade angorakaniner därför att de känner att samhällsmedborgarnas förtroende för en miniminivå av anständighet är viktigt, så undrar man varför Ica, Coop, Axfood

och Bergendahls ignorerar en så fundamental relation till sina kunder.

Varför bedrar man de svenska konsumenterna med att sälja stöldgods – det är djurväl-färd som är stulen i den danska julsinkan – och därmed utarmar de producenter som, liksom de svenska, faktiskt försöker att leva upp till gemensamma EU-regler och göra rätt?

God Jul? Hoppas julsinkan smakar gott!

Bo Algers

Pascal Soriot

Ny VD för Astra Zeneca

Sedan över ett halvår tillbaka är fransmannen Pascal Soriot vd för Sveriges största läkemedelsbolag Astra Zeneca, men han hade tidigt bestämt sig för att bli något helt annat.

- Redan när jag var fem år visste jag att jag ville bli veterinär. Jag älskar hästar och jag älskar djur och natur. Min mamma ville egentligen att jag skulle bli läkare, men mina två bröder blev det i stället. När jag var 16 och gick ur högstadiet, bestämde jag mig äntligen för att bli veterinär, säger han.

- Jag förstod ändå att jag inte ville spendera hela mitt liv på ett ställe, men när min pappa dog var jag tvungen att fortsätta jobba. Senare återvände jag till affärsskolan i Paris och resten är historia.

Utges av föreningen
Veterinärer i Sverige, en
fackligt och politiskt obunden
organisation för veterinärer.

Ansvarig utgivare:
ViS
Org.nr 802412-7576

ViS – Ordföranden
Lars-Håkan Håkansson,
Bangårdsgatan 8,
523 37 ULRICEHAMN,
lhs.vetab@telia.com

Bankgiro: 5591-4436
Postgiro: 39 17 34 - 1
www.veterinarer.se

Om inget annat anges så är de
artiklar som publiceras i
tidningen författade av
redaktionen.

Ord från ordförande. En god fortsättning på det nya året!

Tiden går fort, ibland för fort kan man tycka. Redan 2014 om drygt ett år är det 20 år sedan Halmstadgruppen bildades. Minnena från den tiden och åren därefter är så starka att jag minns det mesta som om det vore i går. Vilken turbulent och omvälvande period det var i vårt yrkesverksamma liv, men ack så nödvändigt det var och så bra det blev. Bättre har det även blivit för DVO som tack vare Halmstadgruppens och ViS arbete har fått villkor som inte fanns på vår tid eller i Svante Englunds förslag 1994. Styrelsen i ViS arbetar oförtrutet vidare med våra kärnfrågor där konkurrensneutralitet står högt på listan. Därför har vi kontaktat EU-kommissionen för att få klargjort våra frågor på tre olika områden. Vi har skrivit till konkurrensmyndigheten, DG-Competition, angående statligt stöd till DVO (State Aid),

Årsmöte i Stockholm på Radisson Waterfront Hotel

angående DVO's dominerande ställning på marknaden (Antitrust) och dessutom till DG-Employment (Labour Law) angående arbetstiderna för distriktsveterinärerna. Vi har hittills enbart fått svar från Labour Law (se separat artikel). Vi kommer att redovisa alla turer kring detta mer i detalj på årsmötet. Jag vill dessutom passa på och göra reklam för vårt årsmöte som kommer att hållas i Stockholm lördagen den 5 april. Programmet är i skri-

vande stund inte helt klart, men reservera gärna dagen redan nu, så syns vi i Stockholm. Finns det något ämne eller någon frågeställning ni vill att vi skall ta upp och diskutera på årsmötet så hör gärna av er till någon i styrelsen.

Med en förhoppning om ett bra 2014 för er alla och att ni kommer på årsmötet!

Hälsar
Lars-Håkan Håkansson
Ordförande

En god fortsättning på det nya året tillönskas alla läsare!

ViS Årsmöte 2014

ViS har årsmöte i Stockholm lördagen den 5 april på Radisson Blu Waterfront Hotel vid Centralen. På årsmötet kommer man bl.a. att redogöra för hur styrelsens kontakter med EU avlöpt.

ViS:s styrelse. Adresser och e-post.

Ordförande: Lars-Håkan Håkansson, Bangårdsgatan 8, 523 37 ULRICEHAMN, lhs.vetab@telia.com

Vice ordf: Per Josefsson, Norragård Vesslarp, 280 64 GLIMÅKRA, pellevet@vesslarp.nu

Sekreterare: Agneta Johnsson, Flackarps Skolväg 11, 245 61 FLACKARP, 046-127239(F), agneta@flackarp.com

Kassör: Mikael Fälth, Nygatan 21, 341 35 LJUNGBY, 070 515 09 44 (A), 0372-14800 (F), mikael.falth@veterinarfalth.se

Ledamot: Örjan Ljungvall, Box 1030, 740 21 JÄRLÅSA, 070-922 99 05 (A), ljungvall@telia.com